

Strategisk inriktning och prioritering för Region Skånes internationella arbete 2023-2026

BILAGA:

Styrdokumentens koppling till Region Skånes internationella arbete

---

Den regionala utvecklingsstrategin "Det öppna Skåne 2030" beslutades av Regionfullmäktige 16 juni 2020 och utgör en viktig grund för Region Skånes internationella arbete. Visionsmålet *Skåne ska vara globalt attraktivt* är direkt inriktad på den internationella dimensionen:

"Det öppna Skåne ska vara en välkomnande och attraktiv plats att besöka, bo och verka i - för såväl människor som för företag från hela världen. Skåne ska vara en dynamisk och framgångsrik gränsregion där lokala och globala utmaningar kan lösas i internationellt samarbete med övriga världen. Skåne ska stärka samverkan inom Öresundsregionen och vara nära sammankopplat med Östersjöområdet, Tyskland samt övriga Europa.

Aktörerna i Skåne ska dra nytta av Fehmarn Bältförbindelsen och nya stambanor för höghastighetståg. Skåne, Köpenhamn och Hamburg ska vara en gemensam, internationellt konkurrenskraftig forskningsregion med ESS, MAX IV och kompletterande tyska anläggningar i nära samarbete.

Skåne ska vara ett internationellt föredöme som ligger i framkant inom såväl utvecklingsfrågor som hälso- och sjukvård. Genom ett ömsesidigt lärande med andra regioner ska Skåne arbeta för en god och hållbar utveckling, på hemmaplan och i världen. Skånes styrkor ska utvecklas med ett medvetet internationaliseringsarbete där globaliseringens och digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara.

Skåne ska vara en stark och attraktiv medspelare på nationell, europeisk och internationell nivå tillsammans med grannregioner och andra starka regioner, framför sjukvård. Genom ett ömsesidigt lärande med andra allt i Europa och inom ramen för EU-samarbetet." (s 39–43)

Skåne ska därför

- Marknadsföra Skånes kvaliteter för talanger, företag och besökare
- Ta tillvara potentialen hos Skånes internationella befolkning och profil
- Stärka den internationella tillgängligheten
- Vidareutveckla den gränsöverskridande arbetsmarknaden
- Samverka strategiskt på nationella och internationella arenor

De fem övriga visionsmålen kan alla ses i en internationell dimension som tillför viktiga komponenter för det skånska utvecklingsarbetet.

- *Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet* – bland annat i utvecklingen av en förbättrad och jämlik hälsa
- *Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor* – i byggandet av en stark kunskapsregion, i främjandet av effektiv kompetensförsörjning, för att attrahera fler investeringar och finansieringsmöjligheter till regionen och för att utveckla potentialen av ESS och MAX IV

- *Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer* – att stärka tillgängligheten genom att verka för fler fasta förbindelser till Danmark och ta tillvara potentialen av Fehmarn bältförbindelsen, i mark-, vatten- och livsmedelsförsörjningsfrågor
- *Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning* – i strävan efter ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne, hållbar vattenförsörjning, frisk luft och giftfri miljö
- *Skåne ska utveckla framtiden välfärd* – i arbetet med nya välfärdsinnovationer och digitalisering av välfärden

Region Skånes verksamhetsplan och budget 2023 med plan för 2024–2025 anger fem övergripande mål:

- Bättre liv och hälsa för fler
- Tillgänglighet och kvalitet
- Hållbar utveckling i hela Skåne
- Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet
- Långsiktigt stark ekonomi

Planen slår fast att ”I ett oroligt omvärldsläge behöver Skånes roll som knutpunkt mellan Sverige och Europa stärkas. Detta behöver ske genom fortsatta gemensamma satsningar som binder ihop Öresundsregionen och gör denna mer attraktiv. Därutöver kommer vi fortsätta att utveckla Greater Copenhagen som Nordens största arbetsmarknadsregion, samt arbeta tillsammans i Greater Copenhagen och i STRING för att möta klimathotet genom att bidra till att utveckla nya innovationer och främja ett hållbart, sammanhängande transportsystem. Under 2023 när Region Skåne har ordförandeskapet i Greater Copenhagen blir detta en prioriterad uppgift.

Region Skåne ska även ta tillvara de möjligheter som Sveriges EU-ordförandeskap första halvåret 2023 kan innebära, då bland annat ett antal EU-möten kommer att förläggas till Skåne.” (s 29)

Region Skånes strategi för forskning och innovation inom sjukvården (2021) anger att ”Region Skåne ska bidra till morgondagens hälso- och sjukvård och patientnytta genom en stark struktur för forskning och innovation. För att lyckas med detta behöver regionen även bli en starkare samverkans- och samarbetspartner regionalt, nationellt, i Öresundsregionen och övriga EU med förmåga att stimulera och attrahera ytterligare samverkan med såväl akademi som näringsliv för bättre hälsa.” (s 3)

”Forskning och innovation inom den skånska hälso- och sjukvården ska ske på en hög nationell och internationell nivå och ge nya kunskaper för:

- invånarna genom förebyggande vård, diagnostik, behandling och uppföljning
- vårdgivarna genom bättre utbildning och ökade kunskaper
- samhället genom innovation och tillväxt i samverkan med akademien och näringslivet” (s 3)

Stark Life science i Öresundsregionen: ”Region Skåne är jämtes Region Hovedstaden en av två nav för universitetssjukvård i Öresundsregionen och utgör en nyckelkomponent i det gränsregionala Life science-klustret Medicon Valley Alliance. Här arbetar cirka 50 000 privat- och offentliganställda med Life science vilket gör Öresundsregionen till en av Europas största Life science-regioner. Omfattande samverkan sker idag mellan näringsliv och akademien i regionen. Likaså sker det inom hälso- och sjukvården och den kliniska forskningen exempelvis inom reproduktionsmedicin och diabetes. Region Skånes strategi för forskning och innovation inom hälso- och sjukvården bidrar till ökad integration och tillväxt i Öresundsregionen genom att stödja en fortsatt stark utveckling av det gränsregionala samarbetet inom Medicon Valley Alliance. (s 4)

Tydliga karriärvägar för forskare inom hälso- och sjukvården samt rörlighet på arbetsmarknaden:

”Utökad samverkan mellan hälso- och sjukvården, näringsliv och akademi är en central del för att säkra framtidens spetskompetenser. I en globaliserad värld och gränsregional verklighet är mobilitet av individer avgörande då den internationella konkurrensen om personer med spetskompetens blir allt hårdare. Likaså är rörlighet mellan hälsosektorns delar central för dess utveckling. Samtidigt ökar digitalisering, automatisering och globalisering av life science och hälsosektorn vilket medför snabb förändring av spetskompetenskraven.” (s 9)

Öka resurserna till klinisk forskning och innovation: ”Region Skånes egen analys visar också att regionen har signifikant potential att utöka den finansiering regionen beviljas från EU’s ramprogram för forskning och innovation (Horisont Europa). Detta program är särskilt viktigt för stora samverkansprojekt inom tillämpad forskning och innovation.” Viljeinriktningar: ”Region Skånes egen analys visar också att regionen har signifikant potential att utöka den finansiering regionen beviljas från EU’s ramprogram för forskning och innovation (Horisont Europa). Detta program är särskilt viktigt för stora samverkansprojekt inom tillämpad forskning och innovation.” (s 12)

Mål och strategi för Framtidens hälsosystem (2021) samt Förändrings- och genomförandeplan för Framtidens hälsosystem 2022–2025 belyser viktiga fokusområden som exempelvis förändrade arbetssätt, kompetensförsörjning, digitalisering samt hälsofrämjande och förebyggande insatser. Internationellt samarbete berörs inte i dokumenten, men de tematiska områdena bör kunna vara relevanta för forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskaps- och erfarenhetsutbyte med andra regioner i närområdet och i Europa.

Regionala utvecklingsnämndens inriktning och internbudget för verksamhetsåret 2023 anger fyra övergripande prioriteringar för att utveckla ett hållbart Skåne:

- Bättre hälsa för fler
- Ett konkurrenskraftigt näringsliv
- Stärkt kompetensförsörjning
- Ett sammanbundet Skåne

Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt (2019) slår fast att ”närheten till Danmark och särskilt Köpenhamn är en outnyttjad potential och ger stora möjligheter för innovations- och tillväxtarbete i Skåne. Det är därför särskilt viktigt att fortsätta utveckla det gränsregionala samarbetet”. Vad gäller forskning konstateras att ”mer kan göras för att åstadkomma samarbeten inom den större Köpenhamnsregionen. Dessutom behöver fler aktörer i Skåne stärka sitt deltagande i EU:s program för forskning och innovation.”.

I ett samlat Greater Copenhagen-perspektiv är Skåne del av Nordeuropas största arbetsmarknad inom Life Science. FIRS kommer att verka för att främja internationalisering i såväl Öresundsregionen som Europa och globalt.

Innovationsstrategin definierar sex specialiseringsområden där insatser kan bidra till internationell konkurrenskraft och att lösa samhällsutmaningar

- Avancerade material och tillverkningsindustri
- ESS, MAX IV och Science Village
- Life Science och hälsa
- Livsmedel
- Smarta hållbara städer
- Tech

Regionplan för Skåne 2022–2040 definierar globalisering och regional internationalisering som viktiga trender för den fysiska planeringen i Skåne: "Skåne är en del av Öresundsregionen, som har över fyra miljoner invånare och en internationell flygplats. Dessutom är Skåne en port mellan Sverige och det kontinentala Europa. Dessa geografiska förhållanden gör kopplingen till omvärlden till en viktig utvecklingsförutsättning för Skåne. Förmågan att dra nytta av omlandets kritiska massa, utveckla en gemensam gränsregional arbetsmarknad och hantera utmaningar i form av större transportflöden och miljöbelastningar är avgörande för Skåne. Det innebär att den fysiska planeringen måste se utanför Skånes geografiska gränser och att samarbetet med våra grannregioner, i och utanför Sverige, blir allt viktigare. Handelsutbytet med Europa är av stor och ökande betydelse. Transittrafiken är omfattande eftersom en stor del av Sveriges och Skandinaviens varuflöde går via Skåne. Trafiken har ökat kraftigt och förväntas öka ännu mer i samtliga TEN-T-hamnar (transeuropeiska transportnätverket). Trafiken förväntas även öka som en konsekvens av att Fehmarn Bältförbindelsen öppnar 2029. Det innebär ett större tryck på infrastrukturen och behov av ökad kapacitet, både över Öresund och vidare norrut i Sverige. Dessutom behöver en större del av godset flytta över till sjöfart. Skåne är en mycket viktig hamnregion för Sverige med betydande och ökande godsflöden. Hamnarna i Helsingborg, Malmö, Trelleborg och Ystad är viktiga strategiska noder för godstransporter till, från och genom Skåne.

En ökad tillgänglighet till norra Tyskland ger stora möjligheter att starkare koppla samman Skåne med Tyskland och det kontinentala Europa. Det kommer att underlätta arbetspendling och öka möjligheterna för samverkan inom forskning och utveckling, till exempel mellan MAX IV, ESS och dess systemanläggningar i Hamburg." (s 9-10)

"Skåne och omvärlden. Ur ett globalt perspektiv är Skåne en liten region sett till invånarantal. För att öka regionens konkurrenskraft spelar samarbete och gemensamt strategiarbete över region- och landsgränser en avgörande roll. Viktiga samarbeten som Region Skåne ingår i med koppling till fysisk planering är Greater Copenhagen med fokus på bland annat infrastruktur och Life Science, STRING-samarbetet som syftar till att stärka den ekonomiska tillväxten och säkra en hållbar samhällsutveckling i korridoren mellan Hamburg och Oslo samt Regionsamverkan Sydsverige där regionerna i södra Sverige samverkar inom infrastruktur, kultur, kollektivtrafik samt arbetsmarknad och kompetensförsörjning" (s10)

En av utmaningarna för Skåne är *Att stärka Skånes globala konkurrenskraft och samtidigt satsa på ökad integration med omvärlden:*

"För Skåne som gränsregion är det nödvändigt att fortsätta samarbeta för att överbrygga kvarvarande gränshinder. Ett fortsatt nationellt och internationellt samarbete, ett utvecklat samarbete med grannregioner och övriga svenska storstadsregioner kommer att vara viktigt för att möta den ökade konkurrensen om arbetskraft och talang" (s 20)

En av sex planeringstrategier för Skåne handlar om att *Stärka Skånes relationer med omvärlden:*

"Skåne har ett strategiskt och fördelaktigt geografiskt läge som port mellan Skandinavien och det kontinentala Europa. Det innebär att Skånes utveckling i hög grad är beroende av relationerna med omgivningen.

Fehmarn Bältförbindelsen skapar nya möjligheter och framtida nya stambanor knyter Skåne tätare samman med regionerna i Sydsverige, Östersjöområdet och övriga Europa. För att stärka Skånes konkurrenskraft, nationellt och internationellt, är det viktigt att se möjligheten med och dra nytta av det geografiska läget. Region Skåne har idag en utvecklad samverkan med sina grannregioner, framför allt genom samarbetena inom Greater Copenhagen och Regionsamverkan Sydsverige. Den ökade rörligheten över lokala och regionala gränser samt den ökade internationella konkurrensen har inneburit att dessa samarbeten har blivit allt viktigare och det är angeläget att dessa samarbeten kan fortsätta att utvecklas. Angelägna frågor handlar även om att fortsatt verka för minskade gränshinder, undanröja flaskhalsar, öka resiliensen och skapa redundans i förbindelser över Öresund för tillförlitlig gods- och persontrafik till och från det kontinentala Europa. Det ställer krav på stärkt och utvecklad kapacitet för gränsöverskridande transporter. Det är centralt att fortsatt verka för genomförande av Skånebildens med ny fast förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör samt Öresundsmetro mellan Malmö och Köpenhamn. En av de viktigaste satsningarna för framtiden är utbyggnaden av en ny stambana. De skånska aktörerna behöver gemensamt agera för att stambanan och stationerna i Malmö, Lund och Hässleholm realiseras på ett sätt som bidrar till lokal, regional och nationell utveckling.

Samtidigt som Skåne blir mer beroende av omvärlden är det nödvändigt att säkerställa god krisberedskap, robusthet och skydd av samhällsviktig verksamhet. De skånska hamnarna har en nyckelroll för import, export och transittrafiken genom regionen. Det är viktigt att tillgängligheten till hamnarna utvecklas i takt med ökade internationella godsvolymer och transporter.” (s40).

Planen behandlar också framtida Öresundsförbindelser, de skånska hamnarna, transport- och godsflöden, som alla måste ses i ett nära samarbete med grannregionerna. ” Samverkan inom Skåne, Öresundsregionen och södra Sverige är fortsatt viktigt för att komma överens om viktiga prioriteringar och satsningar på infrastruktur och kollektivtrafik. (s 79)

Regional kulturplan för Skåne 2021–2024 anger att ”Kultur är en global arena där det internationella och interkulturella perspektivet är viktigt, både för konstnärlig utveckling och relevans. Skånes unika position som en del av en transnationell region ska tillvaratas och utvecklas inom konstområdena och kulturlivet. Den europeiska dimensionen och samarbetet i Öresundsregionen ska vara väsentliga inslag i den skånska kulturpolitiken. Den kulturella mångfalden i Skåne ska tas tillvara som en resurs för att utveckla regionen. Genom sitt internationella och interregionala arbete bidrar kulturnämnden till att synliggöra och profilera Skåne samt till att stärka den regionala konkurrenskraften. Region Skånes kulturnämnds arbete med internationalisering utgår från den regionala utvecklingsstrategins målsättning Skåne ska vara globalt attraktivt och fokuserar på verksamhets- och projektutveckling, strategisk påverkan, profilering samt kompetensutveckling. Internationaliseringsarbetet i Region Skåne ska öka kulturskaparnas möjligheter till deltagande i internationella nätverk och EU-projekt. Att skapa resurser och utveckla kompetens för ett ökat internationellt utbyte är en angelägen, viktig och stimulerande del av kulturutvecklingen.” (s 33-34)

Kulturnämndens verksamhetsplan och budget 2023 beskriver bland annat skånska kulturaktörer med verksamhetsstöd, där många av dem verkar för ökat interregionalt och internationellt kultursamarbete.

Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050 tar bland annat upp Fehmarn bältförbindelsen och Skånes roll som internationell knutpunkt för godstågstrafiken, hamnarnas utveckling och behovet av nya Öresundsförbindelser. Allt detta kräver samverkan med andra aktörer nationellt och internationellt.

Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2020–2030 slår fast att "Region Skåne ska tillsammans med andra aktörer utveckla befintliga samarbetsforum och skapa nya samarbetsområden för att främja den framtida utvecklingen och utförandet av kollektivtrafiken. Det kan handla om flera olika fokusområden och olika typer av samarbeten för att till exempel öka samverkan med andra regioner inom Sverige eller nå bättre förutsättningar för den landsöverskridande kollektivtrafiken. Det kan också handla om utvecklingsarbeten tillsammans med näringslivet för att skapa förutsättningar för att Skåne kan ligga i framkant vad gäller framtidens kollektivtrafik. Exempel på sådana forum är Region-samverkan Sydsverige, Greater Copenhagen och det nationella forskningscentrumet K2." (s 37)